

[Kristen Amby.]

for den er der ingen Tvivl om, at jo strengere Straf der er sat for en Forbrydelse, jo mere afskrækkende virker den ogsaa over for selve Forbrydelsen, og en desto mere tilbageholdende Magt vil der, om jeg saa maa sige, være opmagasineret i Menneskers Sjæl over for Forbrydelsen.

Jeg kunde ogsaa sige, at hvis nu de Herrer Kriminalister og Strafferetseksperter havde saa absolut Ret, som de selv tror og siger, de har, hvorfor i al Verden er man saa i andre Kulturlande blevet staaende ved at have Dødsstraffen i sine Straffelove og bruger den i øvrigt ogsaa? Det er ikke bare i nogle tilbageblevne, kulturelt lavtstaaende Lande, man har bibeholdt og eksekveret Dødsstraffen. Det gør man i alle dem af vore Nabolande, som man i andre Henseender henviser til, naar man vil henvise til Lande, der er inde under kulturelle Fremskridt. Det er naturligvis, fordi man der har erkendt, at Dødsstraffen har en virkelig præventiv Virkning. Det er det ene Argument.

Det andet og ikke mindre vægtige Argument er dette, at naar den almindelige Reaktion synes at være af den Art, at Borgerne ikke bare enkeltvis, men i Flok Landet over hævder, at de er i deres gode moralske Ret til at tage sig selv til Rette, oven i Købet tage Forbryderens Liv, hvis nogen kommer dem eller deres for nær, saa maa det dog vist erkendes, at det i og for sig, for saa vidt denne Anskuelse er meget udbredt, skulde være Argument nok for at lave Straffeloven om, saaledes at den kommer i Overensstemmelse med den Retsbevidsthed, der virkelig lever i Folket. For i sig selv er det uholdbart, at den dømmende Myndighed ikke skulde have hjemlet en Ret, som enhver Borger mener sig i sin gode Ret til at øve. Og endelig vilde der indtræde en utilstedelig Tilstand, hvis disse Anskuelser bredte sig saadan, at det var Dømmer Lynch, der til sidst traadte op paa Dommersædet. Det vil i hvert Fald være uforeneligt med en Retsstats Holdning.

Altsaa, ligegyldigt om Eksperternes Argumenter er rigtige — hvad jeg nu slet ikke mener de er —, vilde alene dette, at Folket i sin Retsbevidsthed har en anden Holdning end Strafferettens, være tilstrækkeligt Argument for at lave Strafferetten om. Man kan beklage, at Folket reagerer saadan — det gør jeg nu ikke; jeg mener, det er et Sundhedstegn, at Folket reagerer saadan over for disse grove og voldsomme Forbrydelser —, men Lovgivningen maa i alt Fald bøje sig. Ikke bare som en Nød-

vendighed, men ogsaa principielt er det rigtigt, at Lovgivningen bøjer sig for de Anskuelser, der i saa Henseende raader i Folket.

Hvis man til sidst vil spørge, for hvilke Forbrydelser Dødsstraffen skulde anvendes, vil jeg svare: det Spørgsmaal ligger uden for en Folkeafstemnings Rammer. Det, Folket kan udtale sig om, er det klare og enkle, om det mener, at Staten som sidste Hjælpemiddel for sin egen Sikkerheds Skyld og til Sikkerhed for Borgernes Liv og Velfærd skal have Magt til at dømme den, der paa afgørende Maade har forbrudt sig imod disse Goder, fra Livet. Naar Folket har givet sit Svar herpaa, træder saa Sagkundskabens systematiserende Arbejde til, og den Stilling, Sagkundskaben her skal indtage, er jo heller ikke forudsætningsløs. Vi har Bestemmelserne i den gamle Straffelov af 1866 at gaa ud fra som Udgangspunkt, og saa maa der herudfra nærmere udformes de Regler, hvorefter Dødsstraffen skal kunne anvendes.

Som man vil forstaa, tilsigter vort Forslag i første Række at faa undersøgt, hvorvidt der er Konformitet imellem Folkets Retsbevidsthed og den gældende Strafferet, og vi har den Mening, at intet Demokrati — og i øvrigt ikke nogen Stat — med nogen Vægt kan sætte sig imod Pligten til at undersøge dette meget vigtige Forhold. Hvis der nemlig i lange Tider vilde bestaa Uoverensstemmelse mellem Retsbevidstheden og den gældende Ret, vilde det svække hele Retsfølelsen i Landet. Da nu et Forslag om Dødsstraf næppe nogen Sinde vil kunne gøres til Genstand for en Valgkampagne — bevar os dog for det — idet ogsaa mange andre Spørgsmaal vil være til Afgørelse samtidig, saa forekommer den af os anviste Vej baade den logisk rigtige og den forfatningsmæssigt betimeligste. Jeg skal derfor anbefale dette Lovforslag til Tingets velvillige og hurtige Behandling.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte Lovforslag vil blive omdelt til Tingets Medlemmer.

Folketingsmændene Axel Dam og Gregeren har meddelt mig, at de ønsker her i Tinget at forelægge:

Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 76 om Radiospredning af 21. Marts 1930.

Der er ikke mere at foretage i dette Møde.